

Högskolegemensam handlingsplan för hållbar utveckling 2017-2019

Uppföljning nov-17 resp.mars -18

Detta underlag är baserat på Högskolans övergripande måldokumentet för hållbar utveckling och avser aktiviteter för det högskolegemensamma hållbarhetsarbetet under målperioden 2017-2019. Aktiviteter i handlingsplanen genomförs inom befintlig budget. Ansvaret i verksamheten regleras i HOM (Högskolans ordning för miljöledningsarbetet). I handlingsplanen anges uppdrag gällande genomförande för respektive aktivitet. Strategigruppen för hållbar högskola leds av rektor.

Mål och aktiviteter	Ansvar	Slutdatum	Datum för uppföljning	Resultat	
Utbildning					
Mål 1: Samtliga utbildningsprogram innehåller ett introduktionsmoment inom hållbar utveckling i syfte att ge studenterna en grund för fördjupning och breddning inom hållbar utveckling i relation till ämne och profession.					
1.1	Ett pilotprojekt gällande implementering av ett HU-introduktionsmoment i minst ett utbildningsprogram genomförs och utvärderas under våren 2017	Strategigruppen för hållbar högskola	2017-06-30	nov-17 resp. mars -18	Genomfört (A1: TE, DE-och affärsinformatikutbildningar). Självvärdering utförd med mindre revideringar som resultat. Uppföljningsmöte/utvärd. i dec 17; Synpunkter kring filminspelningarna och önskemål om valfrihet gällande seminarierna. Momentet ses över utifrån dessa synpunkter vt-18. Se p 1.2.

1.2	Successiv implementering av introduktionsmoment i samtliga utbildningsprogram	Akademichefer	2019-12-31	2018-03-18	Status: Implementering i Ekonomi kandidatutbildning och CE-utbildningen ht-17 samt i sjuksköterskeutbildningen (pilot), Industriell ekonomi (affärsingenjör - bygg) och i textil- och dataekonomutbildningen i jan-mars -18. Lägesrapport, inklusive utvärdering, sammanställs av Nils Lindh och skickas till akademierna i april -2018. Implementering på akademnivå: Uppföljning av lokala handlingsplaner vid internrevisioner 2018-2019
Mål 2: Samtliga utbildningsprogram med antagning hösten 2016 eller senare, innehåller minst en obligatorisk kurs som är hållbarhetsdiplomerad.					
2.1	Lokala aktiviteter tas fram inom respektive akademi	Akademichefer	2018-12-31		Uppföljning av lokala
Mål 3: En fördjupad behandling av hållbar utveckling, i relation till ämne och professionsinriktning, sker i samtliga utbildningar på avancerad nivå. För att främja en sådan utveckling integreras ett moment som speglar olika ämnesperspektiv på hållbar utveckling i högskolans masterutbildningar.					
3.1	Ett högskolegemensamt HU-moment på avancerad nivå tas fram i dialog med utbildningsansvariga.	Strategigruppen för hållbar högskola	2017-12-31 2018-06-30	Nov-17 resp. mars -18	Tagits upp i strategi-gruppsmöten 14/6 och 30/10 och Agnes Nagy har fått i uppdrag att projektformta fram ett förslag på moment (inspelning av intervjuer med forskare inom HU) som ska kunna integreras i alla masterutbildningar. Beräknas vara förankrat och klart 2018-06-30. Ny deadline 2018-06-30 .
3.2	Implementering av HU-moment i masterutbildningar.	Akademichefer	2019-12-31		Uppföljning av lokala handlingsplaner 2018-2019
Mål 4: Studenternas problemställningar i självständiga arbeten belyser i ökad utsträckning ämnet i relation till en hållbar utveckling.					

4.1	Diskussion och förslag gällande hur målet ska följas upp och inrapporteras. Samråd med akademi. Dialog med Utbildningsrådet och biblioteket.	Strategigruppen för hållbar högskola	2017-05-31 2018-06-30	Nov-17 och mars-18	Möte mellan Jenny J (vicerektor) + BP och bibliotekschef + DIVA-ansvarig 12/10-17. Förslag finns men ej klart. Arbetet fortsätter under våren 2018. Ny deadline 2018-06-30
4.2	Lokala aktiviteter gällande systematiskt stöd och uppföljning tas fram inom respektive akademi	Akademischefer	2017-2019		Uppföljning av lokala handlingsplaner 2018-2019
Mål 5: Utbildningsplaner för samtliga programutbildningar innehåller examensmål och/eller lokala utbildningsmål med relevans för en hållbar utveckling					
5.1a	Nämnderna involveras i en dialog kring bedömningskriterier gällande HU-integration i kurser och utbildningsprogram (utifrån kurs- och utbildningsplaner).	Strategigruppen för hållbar högskola	2017-06-30 2018-12-31	Nov-17 resp. mars-18	Löpande dialog mellan nämndordförande och rektor under 2017 men inget konkret uppdrag eller formell avstämning gällande bedömningskriterier. Kommunikation om UKÄ:s utvärdering av HU-integratouionen i utbildningen. Fortsatt dialog kring bedömning och kvalitetssäkring av HU-integrationen under 2018. Ny av-stämning 2018-12-31
5.1.b	I dialog med utbildningssamordnaren i verksamhetsstödet ses vägledande dokument, riktlinjer och rutiner för utbildningsplaner och kursplaner över i syfte att säkerställa att mål för att främja hållbar utveckling (HL kap. 1§5) och måluppfyllelse säkerställs	Strategigruppen för hållbar och högskola	2017-06-30	Nov. 2017	Klart. Samtal med utbildningssamordnare 2017-04-24 som ser över underlag. Nämndens kvalitetskriterier vid inrättande av nya utbildningar och/eller huvudområden vid högskolan har reviderats dnr 422-16, där HU förtydligats.
5.1c	En plan för översyn och, vid behov, revidering av examensmål och lokala utbildningsmål i utbildningsplaner (gällande HU-integrationen) tas fram	Akademischeferna	2017-12-31		Uppföljning av lokala handlingsplaner för 2017 görs vid internrevisorer 2018

Mål 6: Andelen lärare som genomgått utbildning i lärande för hållbar utveckling har ökat.					
6.1	Underlag för inrapportering tas fram i dialog med akademicontrollers	Stabschef	2017-06-30 2018-06-30	Nov-17 resp. mars -18	17/5-17: Avstämt med stabschef Anders S som initierar detta. Eftersom endast ett begränsat antal medverkat i genomförd kurs 2017 kan uppföljning ske centralt detta år. Underlag tas fram senast 2018-06-30
6.2	Som stöd för lärarnas kompetensutveckling utvärderas den högskolepedagogiska HU-kursen i syfte att vidareutvecklas med avseende på pedagogiska metoder som stimulerar till lärande för hållbar utveckling och främjande av hållbara praktiker.	Akademichefer	2017-12-31 2018-12-31		Utvärderingsmöte mellan Jonas S. (strategigruppen), HU-samordnare och kursansvarig i januari 2018, då kursutvärdering stämde av (positiv utvärdering från deltagare) och vissa mindre revideringar gällande innehåll och kurslitteratur föreslogs. Kursens innehåll och omfattning diskuterades också i strategi-gruppsmöte. Ny avstämn. med kursansvarig vt-18 och i Strategi-ruppen ht-18. Deadline 18-12-31
6.3	Lokala aktiviteter tas fram inom respektive akademi	Akademichefer	2017-2019		Uppföljning av lokalhandlingsplaner löpande
Mål 7: Högskolans forskarutbildningar innehåller ett utbildningsmoment, där doktoranderna relaterar sitt forskningsämne till hållbar utveckling					
7.1	Utbildningsplaner för de egna forskarutbildningarna ses över i syfte att integrera ett högskolegemensamt moment gällande hållbar utveckling inom ramen för obligatoriska kurser.	Akademichefer	2017-12-31	Nov-17 och mars	Avstämmning med vicerektor för forskning. HU-integrerad kurs framtagen (av studierektorerna) och kursplan beslutad av FOU-nämnden. Kursstart planerad till sep 2018.
7.2	Implementering av moment i forskarutbildningar	Akademichefer	2019-12-31		Uppföljning av lokalhandlingsplaner löpande
Utredningsmål 2017					

1.	Behov av kompetensförstärkning för att uppnå en ökad fördjupning och breddning av integrationen av hållbar utveckling i utbildningen utreds, och planer för kompetensutveckling/-förstärkning tas fram	Akademichefer	2017-12-31		Uppföljning av lokala handlingsplaner för 2017 vid internrevisioner 2018
----	--	---------------	------------	--	--

Forskning					
Mål 1. Omfattningen av publikationer som behandlar hållbar utveckling respektive bidrar till att lösa samhällsutmaningar kopplade till hållbar utveckling har ökat inom samtliga forskningsområden.					
1.1	Urval av sökord och frågor vid inrapportering av publikationer i DIVA ses över/tas fram i dialog med bibliotekschefen.	Strategigruppen för hållbar högskola	2017-12-31 2018-09-30	Nov-17 resp. mars	Möte mellan Jenny J (vicerektor) + BP och bibliotekschef + DIVA-ansvarig den 12/10-17. Dialog/översyn av sökord mellan central samordnare HU och handläggare på biblioteket i jan-mars 2018. Därefter uppdrag till vicerektor gällande att, med i första hand forskarrådet som referensgrupp, ta fram förslag på hur HU i forskning bör bedömas och följas upp i syfte att förbättra relevansen i "mätningen". Ny deadline 2018-09-30
1.2	Lokala aktiviteter tas fram inom respektive akademi	Akademichefer	2017-2019		Löpande uppföljning av lokala handlingsplaner
Mål 2: Högskolan i Borås har medverkat i fem ansökningar till Horizon 2020, eller motsvarande, gällande flervetenskaplig forskning med relevans för hållbar utveckling. Högskolan har varit huvudansvarig för en av ansökningarna.					
2.1	En plan för hur högskolans forskargrupper ska stödjas i ansökningsförfaranden gällande flervetenskaplig forskning, såväl vad gäller innehållskrav som process, tas fram.	Rektors stab	2017-06-30 2018-12-31	juni-17 resp. nove	Möte genomfört 13/6 men chef för GIO (som slutade sin anställning under sommaren). RoS 6/12 -17, som inkluderade föreläsningar och exemplifiering av stöd gällande forsknings-ansökningar och -finansiering. GIO har en verksamhetsplan där ansökningar till Horizon 2020 (som kräver HU-koppling) prioriteras. Ny
2.2	Lokala aktiviteter tas fram inom respektive akademi	Akademichefer	2017-2019		Löpande uppföljning av handlingsplaner lokalt

Mål 3: Högskolan har genomfört årliga forskningskonferenser på temat hållbar utveckling med representation från högskolans forskningsområden.					
3.1	Anordnande av årliga forskningskonferenser , två konferenser med koppling till högskolans forskning (2017 och 2018) och en internationell konferens (2019), på temat "Research on Sustainability".	Strategigruppen för hållbar högskola	2017-2019	Nov-17 resp.mars	Genomförd RoS workshop/-konferens HT -17. Ny konferens ht-18 planerad och preliminärt
Utredningsmål 2017					
1.	Under året görs en kartläggning av forskningskompetens inom hållbar utveckling i syfte att identifiera gemensamma frågeställningar som kan bilda utgångspunkt för forskningsprojekt med relevans för samhällsutvecklingen. I kartläggningen ingår att dokumentera och samordna beskrivningar av respektive forskningsområdes sätt att belysa hållbar utveckling. Kopplingen till FN:s hållbarhetsmål ska identifieras.	Strategigruppen för hållbar högskola (i samråd med Forskarrådet)	2017-12-31 2018-12-31	Nov -17 resp. mars -18	Avstämning vicerektor för forskning: Pågående dialog/arbete. Detta mål kan sägas ingå i förslag till hur huforskning bättre kan följas upp. Här förespråkar Forskarrådet en modell som placerar ansvaret på lokal
Samverkan					
Mål 1. Näringsliv, kulturliv och offentlig verksamhet involveras i högre utsträckning i, av högskolan anordnade, konferenser, seminarier, workshops och projekt med relevans för hållbar utveckling.					
1.1a	Företag och organisationer i regionen inbjuds att delta i högskolans årliga forskningskonferenser på temat " Research on Sustainability" (RoS), då aktuell forskning med relevans för hållbar utveckling presenteras och diskuteras.	Strategigruppen för hållbar högskola	2017-2019	Nov-17 resp. mars-18	Genomfört 2017. Ny uppföljning 2018 och 2019
1.1b	Underlag för utvärdering av genomförda forskningskonferenser enligt 1.1a tas fram	Strategigruppen för hållbar högskola	2017-12-31 2018-12-31	Nov-17 resp. mars -18	Ej genomfört. Ny avstämning i Strategigruppen ht-2018 innan höstens ROS-konferens
1.2	Plan för ökad involvering och uppföljning av externt deltagande i konferenser, seminarier, workshops och projekt med relevans för hållbar utveckling diskuteras och förslag tas fram	Strategigruppen för hållbar högskola	2017-10-31 2018-12-31	Nov -17 resp. mars-18	Delvis genomfört (dock ej konkret plan). Möte med nyanställd samordnarstrateg i november -17 och fortsatta/pågående samtal kring ökad involvering/gemensamma avstämningar under 2018
1.3	Lokala aktiviteter tas fram av respektive akademi	Akademiefer	2017-2019		Löpande uppföljning av lokala handlingsplaner
Mål 2. Högskolans aktiva deltagande i regionala, nationella och internationella nätverk/organisationer inom hållbar utveckling har ökat.					

2.1	Kartläggning av regionala, nationella och internationella nätverk/organisationer inom HU-området och en prioritering av deltagande från högskolans sida.	Strategigruppen för hållbar högskola	2017-06-30 2018-06-30	Nov-17 och mars -18	Pågående arbete gällande kartläggning och prioriteringar. Möte med ny samordnarstrateg i november- 17. Se 1.2.
Mål 3. Högskolan främjar studenternas medverkan i samverkansaktiviteter (i enlighet med mål 1 under samverkan ovan)					
3.1	Information om samverkansaktiviteter, med studentmedverkan, kommuniceras via studentwebb och via Hållbar student.	Förvaltningschefen	2017-2019	Nov-17 och mars 18	Avstämningar/kommunikation mellan HU-samordnaren centralt och HS + pågående arbete
	Lokala aktiviteter tas fram inom respektive akademi	Akademiecher	2017-2019		Löpande uppföljning av lokala handlingsplaner
Campus - Hållbar resursanvändning					
Mål 1. Högskolan har minskat koldioxidutsläppet från tjänsteresor med minst 10 % per årsarbetskraft.					
1.1	Aktiviteter redovisas i handlingsplan på enhetsnivå	Förvaltningschef och akademichefer	2017-2019		
Mål 2. Användningen av distansteknik som alternativ till såväl möten som utbildningstillfällen har ökat.					
2.1	Aktiviteter redovisas i handlingsplan på enhetsnivå	Förvaltningschef och akademichefer	2017-2019		
Mål 3. Högskolan har minskat den totala energianvändningen med minst 7%					
3.1	Aktiviteter redovisas i handlingsplan för verksamhetsstödet	Förvaltningschef och akademichefer	2017-2019		
Mål 4. Högskolan ställer hållbarhetskrav, utifrån ett livscykelperspektiv, på all upphandling och direktupphandling som sker i egen regi.					
4.1	Aktiviteter redovisas i handlingsplan för verksamhetsstödet	Förvaltningschef och akademichefer	2017-2019		
Mål 5. Högskolan i Borås har minskat det totala avfallet med minst 5% och det brännbara avfallet med minst 10% genom att a) undvika att avfall uppkommer, b) ha en effektiv och verksamhetsanpassad källsortering av högskolans avfall, c) återanvända "avfallet" och ställa krav på leverantörer vid upphandling och inköp samt upprätta och tillämpa rutiner för återanvändning och återvinning, med fokus på möbler och IT.					
5.1	Aktiviteter redovisas i handlingsplan för verksamhetsstödet	Förvaltningschef	2017-2019		
Mål 6. Högskolan i Borås har minskat pappersförbrukningen med 15%, genom ökad digitalisering och ökad styrning av utskrifter					
6.1	Aktiviteter redovisas i handlingsplan på enhetsnivå	Förvaltningschef och akademichefer	2017-2019		
Mål 7. Förekomsten av kemiska produkter som finns upptagna i SIN-listan har minskat, och där så varit möjligt, ersatts med mindre miljöbelastande produkter.					

7.1	Aktiviteter redovisas i handlingsplan på enhetsnivå	Akademichefer	2017-2019		Löpande uppföljning av lokala handlingsplaner
Utredningsmål 2017					
1	Förutsättningar för att införa klimatkompensation till en intern fond för strategiska hållbarhetsåtgärder och klimatprojekt i högskolans verksamhet undersöks	Rektor	2017-09-30		Tagits upp, men inte beslutat. Tveksamheter kring former för detta och huruvida detta skulle vara effektivt gällande minskad klimatpåverkan. Frågan vilar.
2	Alternativa sätt för att underlätta medarbetares och studenters användning av allmänna kommunikationer och miljövänliga fordon för resor till och från arbetsplatsen utreds.	Förvaltningschef	2017-09-30		Ett låsbart cykelförråd kommer att byggas på innergården. Här kommer det finnas möjlighet att ladda elcyklar.

Campus - stödande aktiviteter för ett hållbart campus

Utredningsmål 2017

1	<p>I syfte att vidareutveckla campus till ett hållbart campus undersöks förutsättningar för att ta fram mål och aktiviteter för 2018-2019 gällande såväl den fysiska miljön (inklusive lärandemiljön) som bemötande (värdegrund)</p> <ul style="list-style-type: none"> - undersöks hur den sociala och den ekonomiska dimensionen inom området kan lyftas fram tydligare, inklusive avvägningar mellan dessa och den miljömässiga dimensionen. I detta ingår också att undersöka förutsättningarna för att använda vägledningen för socialt ansvarstagande (ISO 26000) som ett stöd för systematiskt förbättringsarbete gällande jämställdhet och arbetsvillkor. - undersöks hur högskolan, gentemot studenter, medarbetare och externa aktörer, kan bli bättre på att via webben synliggöra, stödja och kommunicera hållbarhetsarbetet i syfte att främja engagemang och samverkan. 	-Rektor	2017-09-30 2018-12-31	nov-17 resp. mars - 18	GEM-aktiviteter, jämställdhetsintegrationsprojekt, arbetsmiljöutredning och pågående värdegrundsarbete. Översyn Webbsidor HU och en kraftsamling kring kommunikation av HU påbörjad och fortsätter vt-18. Övrigt stäms av under2018.
---	---	---------	---------------------------------	---------------------------	--